

Avisa "Framtid i Nord" gjekk 14/1 2016 ut med denne nyheten:

Et spleiselag gjør at det blir innført skuddpremie på 20.000 kroner på hver gaupe som blir tatt ut i ordinær jakt.

- Lyngen kommune legger 10.000 kroner i potten og Lyngen Sau og geit gjør det samme, forteller leder Bernt Olav Johansen (bildet) i næringsutvalget i Lyngen. Han begrunner vedtaket som et tiltak for å støtte primærnæringen og bidra til lavere tapstall for husdyr på beite.

I Stortingets spørretime 4/2 2016 vart dette spørsmålet stillt:

Spørsmål

INNHOLD

Rasmus Hansson (MDG): Lyngen kommune har innført skuddpremie på gaupe. Gaupe er en sterkt truet art på norsk rødliste. I 1845 vedtok Stortinget å utrydde gaupe, ulv, bjørn og jerv, og innførte derfor skuddpremie på rovdyrene. Først i 1980 ble skuddpremien avviklet, da var bestanden på randen av utryddelse. Skuddpremie burde være et forhistorisk virkemiddel som ikke har noen plass i moderne miljøforvaltning.

Mener statsråden det er greit at kommuner innfører skuddpremie på gaupe i Norge?

I Stortingets spørretime 10/2 2016 kom svaret og debatten:

Statsråd Vidar Helgesen [11:45:18]: Alle de fire store rovdyrene i Norge forvaltes i dag ut fra de føringer som er lagt av Stortinget innenfor rammene av Bernkonvensjonen og

naturmangfoldloven. Det er vedtatt bestandsmål for hver enkelt art, og Stortinget har sagt at bestandene skal forvaltes så nær bestandsmålene som mulig. Det er krevende å forvalte viltbestander med et slikt presisjonsnivå.

Av de fire store rovdyrene er det bare gaupe som er definert som en jaktbar art. Dette har bl.a. sammenheng med at gaupe er oppført på liste III i Bernkonvensjonen. Gaupe har også et betydelig høyere bestandsmål enn de andre store rovdyrene.

Bjørn, ulv og jerv er på liste II i Bernkonvensjonen, som innebærer at disse artene skal undergis en strengere beskyttelse.

Bjørn, ulv og jerv kan kun tillates felt ut fra hensynet til å unngå at de gjør skade, mens det i vurderingen av jakt på gaupe også kan trekkes inn vurderinger knyttet til bl.a. rekreasjon og høstingstradisjon. En annen forskjell er at det for jaktbare arter, slik som gaupe, er tillatt å bruke skuddpremie som et motiverende virkemiddel, noe som ikke er tillatt for fredet vilt slik som bjørn, ulv og jerv.

Jakt på gaupe reguleres gjennom årlig fastsettelse av jaktkvoter. Jeg har ikke kjennskap til om det er lokale forhold i det aktuelle området som tilsier at skuddpremie kan være hensiktsmessig. Generelt er det stor interesse for gaupejakt i Norge, og kvotejakten fungerer svært effektivt. I de fleste tilfeller blir derfor de tildelte kvotene skutt i løpet av jaktperioden. I så måte har jeg nok vanskelig for å se at skuddpremie kan være et aktuelt og samfunnsøkonomisk lønnsomt virkemiddel for ytterligere å effektivisere jakten i særlig mange områder.

Det er de fastsatte jaktkvotene som avgrenser antall gauper og i hvilke områder disse kan felles. Det påvirkes ikke av

kommunale skuddpremieordninger. Men så lenge gaupe er en jaktbar art i Norge, mener jeg det ikke er grunnlag for å fjerne muligheten for å vedta skuddpremie på denne arten.

Rasmus Hansson (MDG) [11:47:21]: Som statsråden påpeker, fungerer uttak av gaupe utmerket også uten skuddpremie. Det fungerer så utmerket at bestanden i dag er under bestandsmålet, og jeg anser det som naturlig at statsråden selv ser det som en oppgave å få bestanden opp til i hvert fall det minimumsnivået som den ifølge Stortinget skal være på. Det er viktig å være klar over at gaupebestanden i Norge biologisk sett er mikroskopisk – vi har omtrent 1 gaupe per 1 000 km² areal i Norge, hvorav det aller meste er godt gaupehabitat.

Spørsmålet er: Selv om statsråden sier han ikke ser noe godt poeng i skuddpremietiltaket i Lyngen, har statsråden ikke tenkt å foreta seg noe som helst for å ta tak i et så spesielt virkemiddel som brukes på en så sårbar art?

Statsråd Vidar Helgesen [11:48:22]: Som jeg tidligere har vært inne på, er det viktige virkemiddelet fastsettelsen av jaktkvoter. Derfor er det det som avgrenser antall gauper og i hvilke områder de kan felles, ikke kommunale løsninger som en kommunal skuddpremie. Vi har et eksakt bestandsmål for gaupe som er vedtatt av Stortinget. Det gir ikke noe handlingsrom for å kunne forvalte bestanden verken over eller under et nivå på 65 årlige ynglinger, som er målet. Situasjonen for gaupebestanden i Norge er i så måte den samme som den var da Stortinget vedtok gjeldende bestandsmål i 2004, og vi forholder oss til at forvaltningen av gaupe fungerer godt slik den er i dag.

Rasmus Hansson (MDG) [11:49:15]: Jeg tror det er rimelig å ha en forventning om at miljøvernministeren i Norge har en

offentlig mening om bruk av den typen virkemidler i norsk forvaltning, og jeg oppfordrer statsråden til å gi uttrykk for det på en mer kraftfull måte enn det han har gjort nå.

Men når det gjelder gaupe, er det også slik at Norsk institutt for naturforskning ved John Odden & Co. for halvannet år siden gjennomførte en studie som viste at utbetalingen av skadeerstatninger for gaupe i et stort område på Østlandet var omtrent dobbelt så høy som det reelle tapet gaupe utførte. Det er altså fare for at gaupa får skylden for mye større sauetap enn det de reelt sett forårsaker, og at gaupebestanden dermed blir forvaltet på feil grunnlag.

Har statsråden planer om å gå inn i disse faglige spørsmålene opp mot den stortingsmeldingen som skal komme, og det rovdyrarbeidet som Stortinget nå skal gjennomføre, slik at vi får et bedre faglig grunnlag for ny bestandsfastsettelse?

Statsråd Vidar Helgesen [11:50:19]: Vi vil komme tilbake til Stortinget når det gjelder oppfølging av rovdyrforliket. Det er også slik at mulige endringer i jaktidsforskriften vil bli sendt på høring våren 2016, og det kan bli aktuelt å vurdere disse temaene nærmere i den forbindelse, men det er det foreløpig ikke tatt stilling til.

Nå er det slik i dag at gaupebestanden ligger noe under bestandsmålet. I 2015 var det 60,5 ungekull av gaupe – det er altså 4,5 kull mindre enn bestandsmålet. Til tross for at gaupebestanden har økt noe sammenlignet med året før, er det det tredje året på rad at det ligger noe under. Vi er – i tråd med forliket – opptatt av å ligge så nær bestandsmålet som mulig og arbeider for å komme opp på det nivået.